

עלון מס' 92

שיחות הרצי"ה זצ"ל

פרשת מטות-מסעי

איש ואישה

במסכת בבא קמא (דף טו,א) נמצאת ה"הגדרה היסודית": **השווה הכתוב** אשה לאיש לכל דינין שבתורה". פעמים שהטענות והבלבולים באים מפני שתופסים את התורה בצורה מסולפת לאור מאמרים בודדים. "זעיר סה זעיר שם" יש לראות את התורה בתמימותה ובשלימותה. ועל כן קודם כל הודיעו לנו **כלל יסודי : שויון !**

הנקודה היסודית היא השויון ! זהו האל"ף שבאל"ף ! מעבר לזה יש כמה פרטים שאכן אין בהם שויון. אבל אין העניין מתחיל מן הפרטים. על כן אין זה צודק להתחיל מן ה"אי-שויון" !

השויון - **בצלם אלוקים** שבאדם ! "...**זכר ונקבה ברא אותם** (בראשית א, כז) הזכר והנקבה שייכים שניהם לצלם אלוקים שבאדם, יחד עם זה יש בזה גוונים אבל לא מתחילים בפירוד אלא בשויון.

הכלל היסודי הוא האחדות, האחדות הכלל ישראלית, האחדות האלוקית, האמת הגדולה של שלימות ותמימות... כשמתחילים מהגוונים אזי ישנם בלבולים של קטנות. רק מתוך הכלל הגדול הכלל-כללי של 'השווה הכתוב' יש מקום לבירורי הבחנות.

צלם אלוקים שבאדם כולל איש ואשה. ישנם כאן שני צדדים וכי אפשר להתחמק מחילוקים אלו !? קודם כל יש חילוקים ביולוגיים בין גוף האיש לגופה של האשה. כמו כן יצר ריבונו של עולם את האדם **בחכמה**. (ברכת 'אשר יצר') עם **הבדלים בסדרי האיברים**.

אין כאן פגיעה באשה, אדרבה ! **האיש והאשה בונים ביחד גילוי אלוקי של צלם אלהים** של האדם בעולם הזה ולשניהם יחד אחריות לקיום הדורות. האיברים הביולוגיים הגופניים והאורגניים השונים של האיש והאשה משלימים זה את זה, ועושים יחד את בנין האדם.

יסוד השכל תלוי בצלם האלוקים שבאדם, כדבריו של הרמב"ם (וכן הוא במלים שונות אצל רש"י) **והוא על פי רוב מודגש יותר אצל האיש**. לעומת זאת **צד הרגש** שבאדם מובלט יותר **אצל האשה**. זהו דבר פשוט ועובדתי ולכן עניין זה שייך **לפרשת נדרים** - אשר בתחילת פרשתנו פרשת מטות.

יש להבין את שייכותה המיוחדת של האשה לתורה, ובה מתגלה גדלותה של תורה. כי מתוך ההיקף הגדול הזה אשר ממנו מתבררת השייכות החברתית של כל אחד. אשה - "כל כבודה בת מלך פנימה" (תהילים פרק מה,יד) - כגון ציבוריות ושררה השייכים לאיש ולא לאשה. כתורה ודיינות וכד'.

לפי "שיחות הרב צבי יהודה" (פרשות מטות מסעי ב תשל"ג, עמ' 412 להר"ש אבינר הי"ו וב"מאורות הרצי"ה" (פרשות מטות-מסעי תשכ"ב עמ' תעח) להרב הושע רבינוביץ הי"ו